

POSUDOK ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Téma: Reflexia vlastného vnímania USA v tvorbe a obsahu národných bezpečnostných stratégií

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Autor: PhDr. Juraj Kalický, PhD.

Oponent: doc. PhDr. Ľubomír Čech, CSc.

P.č.	Kritériá hodnotenia záverečnej práce
1.	<p>Aktuálnosť témy</p> <p>Predkladaná problematika habilitačnej práce patrí bezpochyby v oblasti výskumu k stále živej téme, ktorej aktuálnosť potvrdzuje pretrvávajúci záujem popredných odborníkov akademickej sféry, ako aj politikov. Najmä posledné tri dekády, tak ako sa menil svet z bipolárneho na unipolárny a multipolárny, sa reflexia vlastného vnímania v tvorbe a obsahu národných bezpečnostných stratégií stala dôležitou súčasťou zahraničnej politiky USA. Tento fenomén, sprevádzajúci krajinu od jej vzniku, zaznamenal v podmienkach nového milénia zmeny, ktoré v globálnom systéme súčasných medzinárodných vzťahov patria k najdiskutovanejším. V akademickej sfére Slovenskej republiky sa v rámci teórie MV tejto problematike venuje málo odborníkov, a preto je uvedená práca vítaným príspevkom do vedeckej rozpravy.</p>
2.	<p>Formálna stránka práce</p> <p>Dobrá úroveň práce znižujú zbytočné chyby v gramatike a štylistike. Ide najmä o syntaxe v texte práce. Pripomienky oponenta smerujú aj na citačnú normu v úvodnej časti, ktorá sa zaoberá rozborom literatúry. Napríklad odvolávka na prácu Z. Brzezinskeho „Veľká šachovnica“ nie je zapísaná v zozname použitých zdrojov (v záverečnom zozname je uvedené ďalšie dielo tohto autora – „Voľba“)</p>
3.	<p>Obsahová stránka práce</p> <p>Autor predloženou habilitačnou prácou preukázal, že sa orientuje nielen v súčasných reáliách skúmanej problematiky, ale ovláda aj jej historické východiská. Demonštruje to funkčnou štruktúrou, ktorá tvorí bazálny fundament umožňujúci naplniť deklarovaný cieľ práce zodpovedajúcim obsahom. Úskalia spojené s interdisciplinárťou a kontroverznosťou skúmanej témy autor zvládol na uspokojivej úrovni. Kognitívny charakter práce nájdeme najmä v 2. a 3. časti práce, jej aplikačný prínos v 4. časti práce. V práci stanovené dve hypotézy sú v závere vyhodnotené. V tejto súvislosti chcem zdôrazniť, že pri každej práci interdisciplinárneho charakteru v takto širokom zábere témy možno polemizovať o tom, či by text nebolo treba doplniť, alebo naopak z neho niečo vypustiť. Najmä preto, že zložitost' skúmanej problematiky, ako aj odpovedí na súvisiace otázky spočíva v tom, že problém reflexie vlastného vnímania USA v tvorbe a obsahu národných bezpečnostných stratégií v sebe zahŕňa kultúrno-antropologické, historické, sociálno-ekonomické, demografické, náboženské, inštitucionálne, geostrategické a ďalšie dimenzie. Tie spolu úzko súvisia, ale majú špecifickú logiku a dynamiku z pohľadu vzniku a historického vývoja Spojených štátov amerických. Spracovateľ habilitačnej práce si v tomto zmysle stanovil veľmi náročnú úlohu. Ak budeme reflektovať prácu ako príspevok do akademickej debaty, bolo by dobré, keby autor k dobre spracovanej deskripcii názorov iných vyjadril aj vlastné zhrnujúce stanovisko k riešenej problematike. Zvýraznila by sa tak naratívnosť a konzistencia textu.</p>
4.	<p>Použitá metodológia</p> <p>Štruktúra práce zodpovedá stanovenej téme a pri použití zodpovedajúceho metodologického inštrumentária je naplnená relevantným obsahom. Napriek tomu som toho názoru, že autor sa mohol v práci otázkam použitej metodológie venovať viac. Zvolený autorský prístup prispel k objasneniu a taxonómii pojmov, vzťahov a štylistických konštruktov textu.</p>
5.	<p>Posúdenie prínosu záverečnej práce a jej použiteľnosť</p> <p>Habilitačná práca je výsledkom vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti jej autora. Výsledky skúmania sú určené predovšetkým pre tú časť vedeckej a pedagogickej obce, ktorá</p>

	sa zaoberá problémami a otázkami americkej zahraničnej politiky v prepojení na historicko-logické a teoreticko-metodologické aspekty teórie medzinárodných vzťahov. Predložená práca má potenciál využitia ako pomôcka pre univerzitnú výučbu pre pedagógov a študentov.
6.	Odporúčanie autorovi práce Bez odporúčaní
7.	Otázka oponenta 1. Závěry predloženej habilitačnej práce korešpondujú s názorom R. Kagana, že Spojené štáty v dejinách uplatňujú moc v anarchickom hobbesovskom svete, kde na medzinárodné zákony a pravidlá nie je spoľahnutie a skutočná bezpečnosť a obrana i presadzovanie liberálneho poriadku doteraz závisí od vojenskej moci a jej nasadenia (Power and Weakness, Policy Review 113/2002). Podľa tohto autora na zásadné strategické a medzinárodné otázky Američania pozerajú, ako by boli z Marsu, zatiaľ čo Európania z Venuše. Môže sa toto vnímanie zmeniť pod vplyvom významných geopolitických a geoeconomických zmien súčasnosti? 2. Reflexia vlastného vnímania USA (postupne aj v tvorbe a obsahu národných bezpečnostných stratégií) sa historicky formovala na základe štyroch tradícií, ktoré vznikli z rovnakých záujmov, emócií a pohľadov na aspekty zahraničnej politiky. Ktoré tradície to boli a je možné vymedziť niektorú z nich ako dominantnú?
8.	Celkové hodnotenie práce Habilitationnú prácu možno považovať za vyvrcholenie autorovho úsilia, ktoré prepája jeho doterajší výskum, pedagogickú a publikačnú činnosť. Ide o posun v jeho doterajšej pedagogickej a vedeckej práci. Ako vysokoškolský pedagóg sa podieľa na realizácii výučby v oblasti medzinárodných vzťahov v priamej väzbe na tému práce. Predkladaná habilitačná práca predstavuje pedagogickú a vedeckú erudovanosť PhDr. Juraja Kalického, PhD. Predloženou prácou sa autor profiluje do nevelkej komunity odborníkov v oblasti teórie medzinárodných vzťahov. Na základe vyššie uvedených pozitívnych hodnotení odporúčam predloženú habilitačnú prácu na obhajobu a po splnení všetkých podmienok navrhujem udeliť PhDr. Jurajovi Kalickému, PhD., vedecko-pedagogickú hodnosť docent v odbore 3.1.5 Medzinárodné vzťahy.

Závěrečnú prácu hodnotím:

Banská Bystrica 27.09.2023

Podpis: _____